

Guidelines

**Κατευθυντήριες γραμμές 04/2021 σχετικά με τους κώδικες
δεοντολογίας ως εργαλεία για διαβιβάσεις**

Έκδοση 2.0

Εκδόθηκαν στις 22 Φεβρουαρίου 2022

Ιστορικό εκδόσεων

Έκδοση 2.0	22 Φεβρουαρίου 2022	Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών μετά από δημόσια διαβούλευση
Έκδοση 1.0	7 Ιουλίου 2021	Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών για δημόσια διαβούλευση

ΣΥΝΟΨΗ

Το άρθρο 46 του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ) απαιτεί από τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία να εφαρμόζουν κατάλληλες εγγυήσεις για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς. Προς τον σκοπό αυτόν, ο ΓΚΠΔ διαφοροποιεί τις κατάλληλες εγγυήσεις τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιούν οι οργανισμοί, σύμφωνα με το άρθρο 46, για την πλαισίωση των διαβιβάσεων σε τρίτες χώρες, εισάγοντας, μεταξύ άλλων, τους κώδικες δεοντολογίας ως νέο μηχανισμό διαβίβασης [άρθρο 40 παράγραφος 3 και άρθρο 46 παράγραφος 2 στοιχείο ε)]. Εν προκειμένω, όπως προβλέπεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3, αφού εγκριθεί από την αρμόδια εποπτική αρχή και λάβει γενική ισχύ εντός της Ένωσης από την Επιτροπή, ένας κώδικας δεοντολογίας μπορεί να τηρείται και να χρησιμοποιείται από υπεύθυνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία μη υπαγόμενους στον ΓΚΠΔ και εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες για τους σκοπούς της παροχής κατάλληλων εγγυήσεων για τα δεδομένα που διαβιβάζονται σε τρίτες χώρες. Οι εν λόγω υπεύθυνοι επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία υποχρεούνται να αναλαμβάνουν δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις μέσω συμβάσεων ή άλλων νομικά δεσμευτικών πράξεων, προκειμένου να εφαρμόσουν τις κατάλληλες εγγυήσεις που παρέχονται από τον κώδικα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, όπως απαιτείται από το άρθρο 40 παράγραφος 3. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν στοιχεία τα οποία θα πρέπει να καλύπτονται στο πλαίσιο των εν λόγω υποχρεώσεων.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις και ο οποίος τηρείται από εισαγωγέα δεδομένων σε τρίτη χώρα μπορεί να χρησιμοποιείται από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία που υπόκεινται στον ΓΚΠΔ (δηλαδή εξαγωγείς δεδομένων) προκειμένου να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους σε περίπτωση διαβιβάσεων σε τρίτες χώρες σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, χωρίς να απαιτείται οι εν λόγω υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία να τηρούν οι ίδιοι τον εν λόγω κώδικα.

Όσον αφορά το περιεχόμενο του κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις και για τους σκοπούς της παροχής κατάλληλων εγγυήσεων κατά την έννοια του άρθρου 46, ο κώδικας δεοντολογίας θα πρέπει να καλύπτει τις βασικές αρχές, δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ για τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία, καθώς επίσης και τις εγγυήσεις που αφορούν ειδικά το πλαίσιο των διαβιβάσεων (όπως π.χ. σε σχέση με το ζήτημα των περαιτέρω διαβιβάσεων ή τη σύγκρουση νόμων στην τρίτη χώρα). Υπό το πρίσμα των εγγυήσεων που παρέχονται από υφιστάμενα εργαλεία διαβίβασης σύμφωνα με το άρθρο 46 του ΓΚΠΔ και με σκοπό τη διασφάλιση συνέπειας όσον αφορά το επίπεδο προστασίας, καθώς και λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση Schrems II του ΔΕΕ¹, οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν κατάλογο ελέγχου με τα στοιχεία τα οποία πρέπει να καλύπτει ένας κώδικας δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις.

Ένας κώδικας δεοντολογίας μπορεί αρχικά να εκπονηθεί μόνο για τους σκοπούς του προσδιορισμού της εφαρμογής του ΓΚΠΔ σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 (στο εξής: κώδικας ΓΚΠΔ) ή επίσης ως κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 3. Κατά συνέπεια, ανάλογα με το αρχικό πεδίο εφαρμογής και περιεχόμενό του, ο κώδικας ενδέχεται να χρειαστεί να τροποποιηθεί προκειμένου να καλύπτει όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία, εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις.

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 16ης Ιουλίου 2020· Data Protection Commissioner κατά Facebook Ireland Limited και Maximilian Schrems.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες συμπληρώνουν τις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019 του ΕΣΠΔ σχετικά με τους κώδικες δεοντολογίας και τους φορείς παρακολούθησης στο πλαίσιο του κανονισμού 2016/679, παρέχουν διευκρινίσεις σχετικά με τον ρόλο των διαφόρων παραγόντων που συμμετέχουν στην κατάρτιση κώδικα που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις, καθώς και σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης, μέσω διαγραμμάτων ροής.

Πίνακας περιεχομένων

Ιστορικό εκδόσεων	2
ΣΥΝΟΨΗ	3
1 ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ	6
2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ;.....	7
3 ΠΟΙΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΝΟΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ;	9
4 ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ;.....	11
4.1 Ιδιοκτήτης κώδικα	11
4.2 Φορέας παρακολούθησης	11
4.3 Εποπτικές αρχές	12
4.4 ΕΣΠΔ	12
4.5 Επιτροπή.....	12
5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ	12
6 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ;	13
6.1 Δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώνονται	13
6.2 Κατάλογος ελέγχου των στοιχείων τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται σε κώδικα δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις	17
Παράρτημα 1 — ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ — ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ.....	20
α — Έγκριση διεθνικού κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις	20
β — Τροποποιήσεις διεθνικού κώδικα που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις.....	20

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ, (στο εξής: ΓΚΠΔ),

Έχοντας υπόψη τη Συμφωνία ΕΟΧ και ιδίως το παράρτημα XI και το πρωτόκολλο 37 αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση αριθ. 154/2018 της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 6ης Ιουλίου 2018,²

Έχοντας υπόψη τα άρθρα 12 και 22 του εσωτερικού κανονισμού του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ:

1 ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές έχουν ως στόχο να προσδιορίσουν την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ όσον αφορά τους κώδικες δεοντολογίας ως κατάλληλες εγγυήσεις για διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ. Στόχος τους είναι επίσης η παροχή πρακτικής καθοδήγησης, μεταξύ άλλων σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω κωδίκων δεοντολογίας, τη διαδικασία έγκρισής τους και τους εμπλεκόμενους παράγοντες, καθώς και σχετικά με τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται και τις εγγυήσεις που πρέπει να παρέχονται από έναν κώδικα δεοντολογίας για διαβιβάσεις.
2. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει περαιτέρω να αποτελέσουν σαφές σημείο αναφοράς για όλες τις εποπτικές αρχές και το Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, καθώς και να συνδράμουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) στην αξιολόγηση των κωδίκων με συνεπή τρόπο και στον εξορθολογισμό των διεργασιών που σχετίζονται με τη διαδικασία αξιολόγησης. Θα πρέπει επίσης να προσφέρουν περισσότερη διαφάνεια, διασφαλίζοντας ότι οι ιδιοκτήτες κωδίκων που σκοπεύουν να ζητήσουν την έγκριση κώδικα δεοντολογίας ο οποίος προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις (στο εξής: κώδικας/-ες που προορίζεται/-ονται για διαβιβάσεις) γνωρίζουν πλήρως τη διαδικασία και κατανοούν τις τυπικές απαιτήσεις και τα κατάλληλα όρια που απαιτούνται για την κατάρτιση του εν λόγω κώδικα δεοντολογίας.
3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές συμπληρώνουν τις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019 του ΕΣΠΔ σχετικά με τους κώδικες δεοντολογίας και τους φορείς παρακολούθησης στο πλαίσιο του κανονισμού 2016/679, οι οποίες καθορίζουν το γενικό πλαίσιο για την έγκριση κωδίκων δεοντολογίας (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές 1/2019). Συνεπώς, οι παράμετροι οι οποίες παρατίθενται στις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019 κυρίως όσον αφορά την αποδεκτότητα, την υποβολή και τα κριτήρια έγκρισης ισχύουν επίσης στο πλαίσιο της εκπόνησης των κωδίκων που προορίζονται για διαβιβάσεις.

² Οι αναφορές στα «κράτη μέλη» στο παρόν έγγραφο θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στα «κράτη μέλη του ΕΟΧ».

2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ;

4. Το άρθρο 46 του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ) απαιτεί από τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία να εφαρμόζουν κατάλληλες εγγυήσεις για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.
5. Προς τον σκοπό αυτόν, ο ΓΚΠΔ διαφοροποιεί τις κατάλληλες εγγυήσεις τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιούν οι οργανισμοί, σύμφωνα με το άρθρο 46, για την πλαισίωση των διαβιβάσεων σε τρίτες χώρες, εισάγοντας, μεταξύ άλλων, τους κώδικες δεοντολογίας ως νέο μηχανισμό διαβίβασης [άρθρο 40 παράγραφος 3 και άρθρο 46 παράγραφος 2 στοιχείο ε)]. Εν προκειμένω, όπως προβλέπεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3, αφού εγκριθεί από την αρμόδια εποπτική αρχή (στο εξής: αρμόδια ΕΑ) και λάβει γενική ισχύ εντός της Ένωσης από την Επιτροπή, ένας κώδικας δεοντολογίας μπορεί επίσης να τηρείται και να χρησιμοποιείται από υπεύθυνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία μη υπαγόμενους στον ΓΚΠΔ και εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες για τους σκοπούς της παροχής κατάλληλων εγγυήσεων για τα δεδομένα που διαβιβάζονται σε τρίτες χώρες. Οι εν λόγω υπεύθυνοι επεξεργασίας και εκτελούντες την επεξεργασία υποχρεούνται να αναλαμβάνουν δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις μέσω συμβάσεων ή άλλων νομικά δεσμευτικών πράξεων, προκειμένου να εφαρμόσουν τις κατάλληλες εγγυήσεις που παρέχονται από τον κώδικα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, όπως απαιτείται από το άρθρο 40 παράγραφος 3.
6. Κώδικες δεοντολογίας μπορούν να εκπονούνται από ενώσεις ή άλλους φορείς που εκπροσωπούν κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας ή εκτελούντων την επεξεργασία (ιδιοκτήτες κωδίκων) όπως ορίζεται στο άρθρο 40 παράγραφος 2. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019, ένας μη εξαντλητικός κατάλογος των πιθανών ιδιοκτητών κωδίκων θα περιλάμβανε: εμπορικές και αντιπροσωπευτικές ενώσεις, κλαδικές οργανώσεις, ακαδημαϊκούς φορείς και ομάδες συμφερόντων. Σύμφωνα με τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές, κώδικες που προορίζονται για διαβιβάσεις μπορούν, για παράδειγμα, να εκπονηθούν από φορείς που εκπροσωπούν έναν τομέα (π.χ. ένωση/ομοσπονδία του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού ή ασφαλιστικού τομέα), αλλά θα μπορούσαν επίσης να εκπονηθούν για χωριστούς τομείς που διαθέτουν μια κοινή δραστηριότητα επεξεργασίας και οι οποίοι μοιράζονται τα ίδια χαρακτηριστικά και ανάγκες όσον αφορά την επεξεργασία (π.χ. κώδικας ανθρώπινων πόρων που εκπονείται από ένωση/ομοσπονδία επαγγελματιών του τομέα των ανθρώπινων πόρων ή κώδικας για τα δεδομένα παιδιών). Οι εν λόγω κώδικες θα επέτρεπαν συνεπώς στους υπεύθυνους επεξεργασίας, στους εκτελούντες την επεξεργασία σε τρίτες χώρες, οι οποίοι λαμβάνουν δεδομένα βάσει του κώδικα, να πλαισιώσουν τις εν λόγω διαβιβάσεις, καλύπτοντας παράλληλα με καλύτερο τρόπο τις συγκεκριμένες ανάγκες επεξεργασίας του τομέα τους ή των κοινών τους δραστηριοτήτων επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, μπορούν να αποτελέσουν πιο προσαρμοσμένο εργαλείο σε σύγκριση με άλλους μηχανισμούς διαβίβασης οι οποίοι είναι διαθέσιμοι σύμφωνα με το άρθρο 46. Οι κώδικες δεοντολογίας που χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για διαβιβάσεις θα επιτρέπουν κυρίως σε έναν δεδομένο υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία σε τρίτη χώρα να παρέχει κατάλληλες εγγυήσεις για πολλαπλές διαβιβάσεις σε τρίτη χώρα οι οποίες αφορούν ειδικά έναν τομέα ή μια δραστηριότητα επεξεργασίας δεδομένων. Επιπροσθέτως, οι οντότητες που χρησιμοποιούν τους κώδικες δεοντολογίας δεν απαιτείται να ανήκουν στον ίδιο όμιλο για να πλαισιώσουν τις διαβιβάσεις τους (όπως ισχύει στην περίπτωση των δεσμευτικών εταιρικών κανόνων).
7. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις και ο οποίος τηρείται από εισαγωγέα δεδομένων σε τρίτη χώρα μπορεί να χρησιμοποιείται από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία που υπόκεινται στον ΓΚΠΔ (δηλαδή εξαγωγείς δεδομένων) προκειμένου να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους σε περίπτωση διαβιβάσεων

σε τρίτες χώρες σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, χωρίς να απαιτείται οι εν λόγω υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία να τηρούν οι ίδιοι τον εν λόγω κώδικα. Συνεπώς, ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις μπορεί να πλαισιώσει τις διαβιβάσεις από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία που δεν τηρούν τον εν λόγω κώδικα δεοντολογίας προς υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία σε τρίτη χώρα που τηρούν τον εν λόγω κώδικα δεοντολογίας, υπό την προϋπόθεση ότι η υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται από τον κώδικα δεοντολογίας κατά την επεξεργασία των δεδομένων που διαβιβάζονται, μεταξύ άλλων, ειδικότερα, όσον αφορά τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, περιλαμβάνεται σε μία δεσμευτική πράξη. Αυτό σημαίνει πως ο εισαγωγέας δεδομένων στην τρίτη χώρα πρέπει να τηρεί τον κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις, ενώ οι εξαγωγείς δεδομένων οι οποίοι υπόκεινται στον ΓΚΠΔ δεν υποχρεούνται κατ' ανάγκη να τηρούν τον εν λόγω κώδικα. Οι όμιλοι εταιρειών οι οποίοι διαβιβάζουν δεδομένα από οντότητες που υπόκεινται στον ΓΚΠΔ προς οντότητες που βρίσκονται εκτός ΕΟΧ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν κώδικα δεοντολογίας ως εργαλείο διαβίβασης όταν οι οντότητες εκτός ΕΟΧ τηρούν τον εν λόγω κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις και έχουν αναλάβει δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις σχετικά με τη διαβίβαση.

Παράδειγμα αριθ. 1³: Η εταιρεία XYZ εδρεύει στην Ιταλία και έχει συνδεδεμένες επιχειρήσεις στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες, στην Ισπανία και στο Βέλγιο. Για τους σκοπούς της διαχείρισης των εργαλείων ΤΠ που χρησιμοποιούνται από τον όμιλο, η εταιρεία XYZ χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ενός παρόχου υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα χωρίς παρουσία στην ΕΕ. Η επεξεργασία δεδομένων στο πλαίσιο της χρήσης εργαλείων ΤΠ περιλαμβάνει διαβιβάσεις δεδομένων από την εταιρεία XYZ και τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις της προς τον πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, για τους σκοπούς της αποθήκευσης δεδομένων. Καθώς ο πάροχος υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στην τρίτη χώρα τηρεί κώδικα δεοντολογίας που χρησιμοποιείται ως εργαλείο για διαβιβάσεις που αφορούν υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους ο οποίος έχει εγκριθεί βάσει του άρθρου 40 παράγραφος 5, οι ροές δεδομένων από την εταιρεία XYZ και τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις της προς τον πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους μπορεί να πλαισιωθεί από τον κώδικα δεοντολογίας τον οποίον τηρεί ο πάροχος υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους. Στην περίπτωση αυτή, η χρήση κώδικα δεοντολογίας από τον πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους αντί άλλων εργαλείων διαβίβασης όπως οι δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες φαίνεται καταλληλότερη στο μέτρο που ο κώδικας δεοντολογίας δεν απαιτεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία που ενεργούν ως εισαγωγείς να έχουν παρουσία στον ΕΟΧ, ενώ η παρουσία στον ΕΟΧ απαιτείται για έναν όμιλο εταιρειών προκειμένου να χρησιμοποιεί δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες. Ο κώδικας δεοντολογίας παρουσιάζει επίσης πλεονεκτήματα για την κάλυψη πολλαπλών διαβιβάσεων δεδομένων με ένα μόνο εργαλείο, σε σύγκριση με τις (πλήρως) συμβατικές λύσεις όπως οι κώδικες δεοντολογίας προμηθευτών.

8. Ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις μπορεί επίσης να πλαισιώσει τις διαβιβάσεις από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία που υπόκεινται στον ΓΚΠΔ προς υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία στην τρίτη χώρα που τηρούν τον ίδιο κώδικα δεοντολογίας για διαβιβάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι σε κάθε περίπτωση, όπως εξηγείται

³Το παράδειγμα παρατίθεται με την επιφύλαξη των συστάσεων 01/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τα μέτρα που συμπληρώνουν τα εργαλεία διαβίβασης.

ανωτέρω, η υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις δυνάμει του κώδικα δεοντολογίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, όπως κατοχυρώνονται στον ΓΚΠΔ, περιλαμβάνεται σε δεσμευτική πράξη.

Παράδειγμα αριθ. 2: Ένωση η οποία εκπροσωπεί κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας / εκτελούντων την επεξεργασία που συμμετέχουν στο ίδιο είδος ερευνητικών δραστηριοτήτων για τον τομέα της υγείας οι οποίες περιλαμβάνουν τακτικές διαβιβάσεις δεδομένων σε υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας καταρτίζει κώδικα δεοντολογίας ο οποίος προορίζεται επίσης να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις. Οι σχετικοί υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία εντός ΕΟΧ τηρούν τον εν λόγω κώδικα δεοντολογίας ο οποίος επίσης τηρείται από τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας. Οι διαβιβάσεις δεδομένων σε υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων έρευνας μπορούν να πλαισιωθούν από τον εν λόγω κώδικα δεοντολογίας.

9. Στο μέτρο που είναι πιθανότερο οι κώδικες που προορίζονται για διαβιβάσεις να χρησιμοποιούνται από σχετικές οντότητες για την πλαισίωση διαβιβάσεων από περισσότερα του ενός κράτη μέλη και δεδομένου ότι οι εν λόγω κώδικες δεοντολογίας θα πρέπει να έχουν γενική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 9 του ΓΚΠΔ, μπορούν ως εκ τούτου να χαρακτηριστούν «διεθνικοί κώδικες» όπως ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019⁴.

3 ΠΟΙΟ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΝΟΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ;

10. Όπως προαναφέρθηκε, ο κώδικας δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις είναι ένα από τα εργαλεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούνται από οργανισμούς που ασκούν συγκεκριμένες δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων —π.χ. στο πλαίσιο συγκεκριμένου τομέα ή κοινής δραστηριότητας επεξεργασίας που μοιράζονται τα ίδια χαρακτηριστικά και ανάγκες όσον αφορά την επεξεργασία— με στόχο την παροχή κατάλληλων εγγυήσεων για τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 46.
11. Επίσης, οι διατάξεις του άρθρου 40 παράγραφος 3, οι οποίες αναφέρονται στο γεγονός ότι οι κώδικες που προορίζονται για διαβιβάσεις μπορούν να τηρούνται από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία μη υπαγόμενους στον ΓΚΠΔ σύμφωνα με το άρθρο 3, υποδηλώνουν ότι οι κώδικες που προορίζονται για διαβιβάσεις είναι, εν μέρει ή στο σύνολό τους, σχεδιασμένοι ειδικότερα για υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΕΣΠΔ, το αντικείμενο ενός κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις θα πρέπει να είναι επίσης ο καθορισμός των κανόνων με τους οποίους θα πρέπει να συμμορφώνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας / εκτελών την επεξεργασία τρίτης χώρας (ο εισαγωγέας δεδομένων) ώστε να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προστατεύονται επαρκώς σύμφωνα με τις

⁴ Ο όρος «διεθνικοί κώδικες» αναφέρεται σε κώδικες που διέπουν δραστηριότητες επεξεργασίας οι οποίες επεκτείνονται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 1/2019, προσάρτημα 1 — Διάκριση μεταξύ εθνικών και διεθνικών κωδίκων.

απαιτήσεις του κεφαλαίου V του ΓΚΠΔ όταν υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον εν λόγω υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία τρίτης χώρας (δηλαδή τον εισαγωγέα δεδομένων).

12. Πιο συγκεκριμένα από άποψη περιεχομένου, για τους σκοπούς της παροχής κατάλληλων εγγυήσεων κατά την έννοια του άρθρου 46, πρέπει να καλύπτονται τα ακόλουθα στοιχεία:
 - βασικές αρχές, δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ για τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία και
 - εγγυήσεις που αφορούν ειδικά το πλαίσιο των διαβιβάσεων (όπως π.χ. σε σχέση με το ζήτημα των περαιτέρω διαβιβάσεων ή τη σύγκρουση νόμων στην τρίτη χώρα).
13. Στο πλαίσιο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι ένας κώδικας δεοντολογίας μπορεί αρχικά να εκπονηθεί μόνο για τους σκοπούς του προσδιορισμού της εφαρμογής του ΓΚΠΔ σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 («κώδικας ΓΚΠΔ») ή επίσης ως κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 3. Κατά συνέπεια, ανάλογα με το αρχικό πεδίο εφαρμογής και περιεχόμενό του, ο κώδικας ενδέχεται να χρειαστεί να τροποποιηθεί προκειμένου να καλύπτει όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία, εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις.

Παράδειγμα αριθ. 3: Η ένωση ABC, η οποία συγκεντρώνει οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του άμεσου μάρκετινγκ σε επίπεδο ΕΕ, έχει εγκρίνει κώδικα δεοντολογίας ο οποίος αποσκοπεί στον προσδιορισμό της εφαρμογής της αρχής της διαφάνειας και των σχετικών απαιτήσεων σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων επεξεργασίας για τον εν λόγω τομέα. Η ένωση επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τον εν λόγω κώδικα δεοντολογίας ως εργαλείο για την πλαίσιωση των διαβιβάσεων εκτός του ΕΟΧ. Στον βαθμό που ο κώδικας δεοντολογίας εστιάζει στην αρχή της διαφάνειας, χρειάζεται να τροποποιηθεί ώστε να καλύπτει επιπροσθέτως τις κατάλληλες εγγυήσεις οι οποίες απαιτούνται για διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όλες τις βασικές αρχές και τις κυριότερες απαιτήσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ (πέραν της διαφάνειας), καθώς και να περιλαμβάνει εγγυήσεις που αφορούν ειδικά το πλαίσιο των διαβιβάσεων, προκειμένου ο εν λόγω κώδικας να λάβει έγκριση ως κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις.

14. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις οι οποίες δόθηκαν από το ΕΣΠΔ στις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019, όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τις κατάλληλες εγγυήσεις όπως αναφέρονται ανωτέρω, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον κώδικα κατά τρόπο που να διευκολύνει την αποτελεσματική εφαρμογή τους και διευκρινίζει πως μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη στη συγκεκριμένη δραστηριότητα επεξεργασίας ή στον συγκεκριμένο τομέα⁵.
15. Επίσης, στο τμήμα 6 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών παρατίθεται και επεξηγείται κατάλογος ελέγχου των στοιχείων τα οποία πρέπει να περιλαμβάνει ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις προκειμένου να θεωρηθεί ότι παρέχει κατάλληλες εγγυήσεις.

⁵ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 1/2019, τμήμα 6.

4 ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ;

4.1 Ιδιοκτήτης κώδικα

16. Ο ιδιοκτήτης του κώδικα είναι η οντότητα, η ένωση/ομοσπονδία ή άλλος φορέας που είτε εκπονεί κώδικα δεοντολογίας ο οποίος προορίζεται για διαβιβάσεις είτε τροποποιεί εγκεκριμένο «κώδικα ΓΚΠΔ» προκειμένου να τον χρησιμοποιεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις και τον υποβάλλει στην αρμόδια εποπτική αρχή προς έγκριση⁶.

4.2 Φορέας παρακολούθησης

17. Όπως ισχύει για κάθε κώδικα δεοντολογίας, ο κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις θα πρέπει να ορίζει φορέα παρακολούθησης ο οποίος πρέπει να είναι διαπιστευμένος από την αρμόδια εποπτική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 41. Πιο συγκεκριμένα, ο ρόλος του θα είναι να παρακολουθεί αν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας οι οποίοι έχουν προσχωρήσει στον κώδικα συμμορφώνονται με τους κανόνες που προβλέπονται στον κώδικα⁷.
18. Λαμβανομένου υπόψη ότι οι κώδικες δεοντολογίας που προορίζονται για διαβιβάσεις αφορούν επίσης, ή ειδικότερα, τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας, πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι φορείς παρακολούθησης είναι ικανοί να παρακολουθούν αποτελεσματικά τη συμμόρφωση με τον κώδικα όπως προσδιορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές 1/2019. Οι φορείς παρακολούθησης που ενεργούν στο πλαίσιο κωδίκων για διαβιβάσεις μπορούν να είναι εγκατεστημένοι είτε μόνο εντός ΕΟΧ είτε και εκτός ΕΟΧ υπό την προϋπόθεση ότι ο σχετικός φορέας παρακολούθησης διαθέτει εγκατάσταση στον ΕΟΧ. Στο πλαίσιο αυτό, η εγκατάσταση του φορέα παρακολούθησης στον ΕΟΧ είναι αυτή στην οποία βρίσκεται η έδρα του φορέα παρακολούθησης ή ο τόπος όπου λαμβάνονται οι τελικές αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες παρακολούθησης και απαιτείται επίσης μια οντότητα του ΕΟΧ να είναι σε θέση να ελέγχει τις οντότητες του φορέα παρακολούθησης εκτός του ΕΟΧ και να αποδεικνύει πλήρη λογοδοσία για όλες τις αποφάσεις και πράξεις (συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης του για τυχόν παραβάσεις).
19. Επιπροσθέτως, ένας φορέας παρακολούθησης εντός ΕΟΧ μπορεί να αναθέτει με υπεργολαβία τις δραστηριότητές του σε εξωτερική οντότητα εκτός ΕΟΧ, η οποία ενεργεί για λογαριασμό του, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω οντότητα διαθέτει την ίδια ικανότητα και εμπειρογνώσια που απαιτείται τόσο από τον κώδικα δεοντολογίας όσο και από τις απαιτήσεις διαπίστευσης, και ότι ο φορέας παρακολούθησης εντός ΕΟΧ μπορεί να διασφαλίσει αποτελεσματικό έλεγχο επί των υπηρεσιών που παρέχονται από τη συμβαλλόμενη οντότητα και διατηρεί την εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις δραστηριότητες παρακολούθησης. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις διαπίστευσης, όταν ο φορέας παρακολούθησης αναθέτει μέρος των καθηκόντων του σε υπεργολάβο, ο φορέας παρακολούθησης συνάπτει σύμβαση ή οποιαδήποτε άλλη νομική πράξη, σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είναι δεσμευτική για τον υπεργολάβο σε σχέση με τον φορέα παρακολούθησης κατά τέτοιον τρόπο ώστε όλα τα καθήκοντα τα οποία ανατίθενται με υπεργολαβία να πληρούν τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ. Η προσφυγή στην υπεργολαβία

⁶ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις απαιτήσεις που αφορούν τον ιδιοκτήτη κώδικα, ανατρέξτε στον ορισμό του ιδιοκτήτη κώδικα στο τμήμα 2 και στο τμήμα 5.3 των κατευθυντήριων γραμμών 1/2019.

⁷ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την ανάγκη σύστασης φορέα παρακολούθησης στο πλαίσιο κώδικα δεοντολογίας, ανατρέξτε στα τμήματα 11 και 12 των κατευθυντήριων γραμμών 1/2019.

δεν συνεπάγεται την εκχώρηση αρμοδιοτήτων: σε κάθε περίπτωση, ο φορέας παρακολούθησης παραμένει υπεύθυνος για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τον κώδικα δεοντολογίας έναντι της εποπτικής αρχής. Ο φορέας παρακολούθησης διασφαλίζει ότι όλοι οι υπεργολάβοι πληρούν τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο εν λόγω έγγραφο απαιτήσεων διαπίστευσης, κυρίως όσον αφορά την ανεξαρτησία, την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων και την εμπειρογνώσια. Ο φορέας παρακολούθησης συμπεριλαμβάνει ειδική ρήτρα στη σύμβαση που υπογράφει με τους υπεργολάβους, ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορεί, κατά περίπτωση, να γνωστοποιηθούν στον υπεργολάβο κατά τη διάρκεια των καθηκόντων παρακολούθησης και θέτει σε εφαρμογή κατάλληλες εγγυήσεις σε περίπτωση διαβίβασης των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στους υπεργολάβους του.

4.3 Εποπτικές αρχές

20. Σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 5, ο ρόλος της αρμόδιας ΕΑ είναι να εγκρίνει το σχέδιο κώδικα δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις ή τις τροποποιήσεις αυτού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις, καθώς και να προβεί σε διαπίστευση του φορέα παρακολούθησης τον οποίο ορίζει ο κώδικας σε συνάρτηση με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις διαπίστευσης σχετικά με τους κώδικες δεοντολογίας για διαβιβάσεις.

4.4 ΕΣΠΔ

21. Σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 7 και το άρθρο 64 παράγραφος 1 στοιχείο β), το ΕΣΠΔ θα κληθεί να γνωμοδοτήσει σχετικά με το σχέδιο απόφασης μιας εποπτικής αρχής με στόχο την έγκριση κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις ή την τροποποίηση κώδικα δεοντολογίας προκειμένου να χρησιμοποιηθεί επίσης ως εργαλείο για διαβιβάσεις⁸.

4.5 Επιτροπή

22. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 40 παράγραφος 9, η Επιτροπή μπορεί, με την έκδοση εκτελεστικής πράξης, να αποφασίσει ότι ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις και έχει εγκριθεί από εποπτική αρχή έχει γενική ισχύ εντός της Ένωσης. Μόνο οι κώδικες που έχουν λάβει γενική ισχύ εντός της Ένωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να πλασιώσουν διαβιβάσεις.

5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

23. Όπως προκύπτει από το άρθρο 40 παράγραφοι 5 και 9, προκειμένου να εγκριθεί ένας κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις, εγκρίνεται πρώτα από αρμόδια εποπτική αρχή εντός του ΕΟΧ και στη συνέχεια αναγνωρίζεται από την Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης, ότι έχει γενική ισχύ εντός της Ένωσης.
24. Όπως αναφέρεται στο τμήμα 2 ανωτέρω, στο μέτρο που οι κώδικες που προορίζονται για διαβιβάσεις είναι πιθανότερο να χρησιμοποιούνται από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία για να πλασιώσουν διαβιβάσεις από περισσότερα του ενός ένα κράτη μέλη, μπορούν ως εκ τούτου να χαρακτηριστούν «διεθνικοί κώδικες» και θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία έγκρισης για τους διεθνικούς κώδικες, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για έκδοση γνώμης από το ΕΣΠΔ, όπως διευκρινίζεται στο τμήμα 8 και στο παράρτημα 4 των κατευθυντήριων γραμμών

⁸ Βλ. το έγγραφο του ΕΣΠΔ σχετικά με τη διαδικασία για την ανάπτυξη άτυπων «συνεδριών κωδίκων δεοντολογίας» https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_documentprocedurecodesconducts_essions_el.pdf.

1/2019⁹. Στην πράξη μπορεί να προκύψουν διάφορα σενάρια όταν μια ένωση/ομοσπονδία ή άλλος φορέας σκοπεύει να εγκρίνει κώδικα δεοντολογίας για διαβιβάσεις:

- Ένα σχέδιο κώδικα εκπονείται ως «κώδικας ΓΚΠΔ» καθώς και ως κώδικας που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για διαβιβάσεις από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας. Το εν λόγω σχέδιο κώδικα θα πρέπει πρώτα να εγκριθεί από την αρμόδια ΕΑ σύμφωνα με τη διαδικασία για τους διεθνικούς κώδικες, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης γνώμης από το Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, και στη συνέχεια να αναγνωριστεί από την Επιτροπή ότι έχει γενική ισχύ εντός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 9. Μετά την ολοκλήρωση αυτών των βημάτων, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία σε τρίτη χώρα μπορούν να προσχωρήσουν στον κώδικα και ο κώδικας μπορεί να χρησιμοποιείται για την παροχή κατάλληλων εγγυήσεων για τις διαβιβάσεις δεδομένων σε τρίτες χώρες.
 - Ένας κώδικας δεοντολογίας αρχικά εκπονείται και εγκρίνεται ως «κώδικας ΓΚΠΔ». Ο εν λόγω κώδικας επεκτείνεται περαιτέρω με στόχο να χρησιμοποιείται επίσης ως εργαλείο για διαβιβάσεις από υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία τρίτης χώρας. Η τροποποίηση του κώδικα που αφορά τις διαβιβάσεις θα πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια ΕΑ προς έγκριση, η οποία θα ακολουθήσει τη διαδικασία για τους διεθνικούς κώδικες που περιλαμβάνει την έκδοση γνώμης από το Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων. Στη συνέχεια, θα πρέπει να αναγνωριστεί από την Επιτροπή ότι ο αναθεωρημένος κώδικας έχει γενική ισχύ εντός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 9 και έπειτα οι υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία σε τρίτη χώρα μπορούν να προσχωρήσουν στον εν λόγω κώδικα και να τον χρησιμοποιούν για την παροχή κατάλληλων εγγυήσεων για τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες.
25. Το διάγραμμα ροής που παρατίθεται στο παράρτημα των κατευθυντήριων γραμμών περιγράφει λεπτομερώς τα στάδια της διαδικασίας έγκρισης ενός κώδικα δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω πιθανά σενάρια.

6 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ;

6.1 Δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώνονται

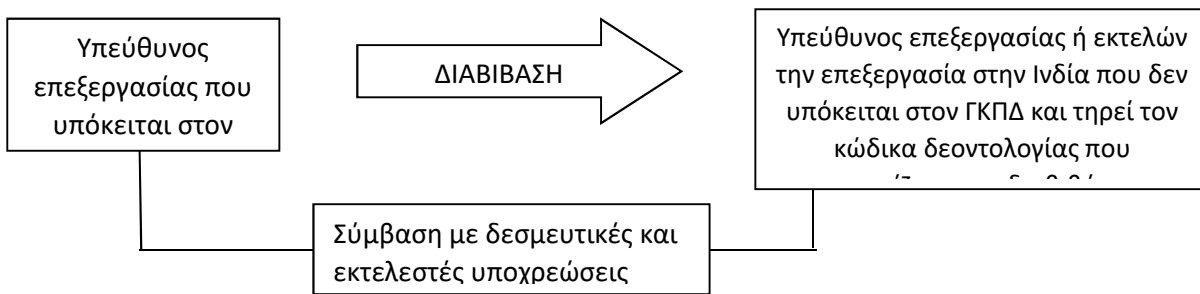
26. Το άρθρο 40 παράγραφος 3 του ΓΚΠΔ απαιτεί από τους υπεύθυνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία που δεν υπόκεινται στον ΓΚΠΔ και τηρούν κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις να αναλαμβάνουν δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις μέσω συμβάσεων ή άλλων νομικά δεσμευτικών πράξεων προκειμένου να εφαρμόσουν τις κατάλληλες εγγυήσεις που παρέχονται από τον κώδικα, μεταξύ άλλων, ειδικότερα, όσον αφορά τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.
27. Όπως διευκρινίζεται στον ΓΚΠΔ, οι εν λόγω υποχρεώσεις μπορούν να αναληφθούν μέσω σύμβασης, η οποία φαίνεται να αποτελεί την απλούστερη λύση. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται και άλλες πράξεις, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω υπεύθυνοι επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία που

⁹ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 1/2019, προσάρτημα 1 — Διάκριση μεταξύ εθνικών και διεθνικών κωδίκων.

τηρούν τον κώδικα είναι σε θέση να αποδείξουν τον δεσμευτικό και εκτελεστό χαρακτήρα των εν λόγω άλλων μέσων.

28. Σε κάθε περίπτωση, η πράξη πρέπει να έχει δεσμευτικό και εκτελεστό χαρακτήρα σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και θα πρέπει επίσης να είναι δεσμευτική και εκτελεστή από τα υποκείμενα των δεδομένων ως δικαιούχους τρίτους.
29. Ένας κώδικας δεοντολογίας ως εργαλείο διαβίβασης μπορεί να έχει μέλη του κώδικα τα οποία είναι εγκατεστημένα εντός του ΕΟΧ, καθώς και μέλη του κώδικα τα οποία είναι εγκατεστημένα εκτός του ΕΟΧ. Η διάκριση μεταξύ των μελών του κώδικα που είναι εγκατεστημένα εντός του ΕΟΧ και των μελών του κώδικα που είναι εγκατεστημένα εκτός του ΕΟΧ αποτελεί την άμεση εφαρμογή του ΓΚΠΔ στα πρώτα αλλά όχι στα τελευταία (υπό τον όρο ότι τα τελευταία δεν εμπίπτουν στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ).
30. Όσον αφορά τα μέλη του κώδικα που είναι εγκατεστημένα εκτός του ΕΟΧ, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η εκ μέρους τους δέσμευση για την τήρηση «συγκεκριμένου επιπέδου προστασίας δεδομένων» εγγυάται ότι το επίπεδο προστασίας δεδομένων το οποίο προβλέπεται στον ΓΚΠΔ δεν υπονομεύεται. Αυτό αποτελεί προαπαιτούμενο ώστε να είναι επιλέξιμοι για να συμμετάσχουν στον κώδικα δεοντολογίας ως εργαλείο διαβίβασης.
31. Για τον σκοπό αυτόν, θα μπορούσε να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας / εκτελούντος την επεξεργασία στην τρίτη χώρα (δηλαδή του εισαγωγέα δεδομένων) και, για παράδειγμα, της οντότητας που διαβιβάζει δεδομένα με βάση τον κώδικα (δηλαδή του εξαγωγέα δεδομένων). Στην πράξη, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί, ενδεχομένως, υφιστάμενη σύμβαση (π.χ. συμφωνία παροχής υπηρεσιών ανάμεσα στον εξαγωγέα και στον εισαγωγέα δεδομένων ή η σύμβαση που πρέπει να συναφθεί σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ σε περίπτωση εισαγωγών-εκτελούντων την επεξεργασία) στην οποία θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν οι δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις. Μια άλλη επιλογή θα μπορούσε να είναι η χρήση χωριστής σύμβασης με την προσθήκη ενός υποδείγματος σύμβασης στον κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις, το οποίο εν συνεχεία θα πρέπει να υπογραφεί, για παράδειγμα, από τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία στην τρίτη χώρα και από όλους τους εξαγωγείς δεδομένων.
32. Θα πρέπει να υπάρχει ευελιξία προκειμένου να προκρίνεται η καταλληλότερη επιλογή ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση.
33. Όταν ο κώδικας δεοντολογίας πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για διαβιβάσεις και περαιτέρω διαβιβάσεις από εκτελούντα την επεξεργασία προς υπεργολάβους επεξεργασίας, στη συμφωνία εκτέλεσης της επεξεργασίας που υπογράφεται μεταξύ του εκτελούντος την επεξεργασία και του υπευθύνου επεξεργασίας πρέπει επίσης να γίνεται αναφορά, εφόσον είναι δυνατόν, στον κώδικα δεοντολογίας και στην πράξη που προβλέπει δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις.

Δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις από τον εισαγωγέα δεδομένων (παράδειγμα)

34. Γενικά, η σύμβαση ή άλλη πράξη πρέπει να ορίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας / εκτελών την επεξεργασία δεσμεύεται να συμμορφώνεται με τους κανόνες που προσδιορίζονται στον κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις όταν επεξεργάζεται δεδομένα που λαμβάνονται βάσει του κώδικα. Η σύμβαση ή άλλη πράξη προβλέπει επίσης μηχανισμούς που επιτρέπουν την επιβολή των εν λόγω υποχρεώσεων σε περίπτωση παραβάσεων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας / εκτελούντα την επεξεργασία ειδικότερα σε σχέση με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων των οποίων τα δεδομένα θα διαβιβάζονται βάσει του κώδικα.
35. Ειδικότερα, η σύμβαση ή άλλη πράξη θα πρέπει να καλύπτει:
- την ύπαρξη δικαιώματος για τα υποκείμενα των δεδομένων των οποίων τα δεδομένα διαβιβάζονται με βάση τον κώδικα να επιβάλλουν τους κανόνες δυνάμει του κώδικα ως δικαιούχοι τρίτοι;
 - το ζήτημα της ευθύνης σε περίπτωση παραβάσεων των κανόνων του κώδικα από μέλος του κώδικα εκτός ΕΟΧ. Ο κώδικας περιλαμβάνει ρήτρα δικαιοδοσίας η οποία επισημαίνει ότι τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν τη δυνατότητα, σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων δυνάμει του κώδικα από μέλος του κώδικα εκτός ΕΟΧ, να προβάλλουν αξίωση, επικαλούμενα το δικαίωμά τους ως δικαιούχων τρίτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αποζημίωσης, κατά της εν λόγω οντότητας ενώπιον των εποπτικών αρχών του ΕΟΧ και δικαστηρίου του ΕΟΧ της συνήθους διαμονής του υποκειμένου των δεδομένων. Το μέλος του κώδικα εκτός ΕΟΧ αποδέχεται την απόφαση του υποκειμένου δεδομένων να πράξει αναλόγως. Τα υποκείμενα δεδομένων έχουν επίσης τη δυνατότητα να προβάλλουν οποιαδήποτε αξίωση απορρέουσα από τον σεβασμό, εκ μέρους του εισαγωγέα, του κώδικα δεοντολογίας κατά του εξαγωγέα δεδομένων ενώπιον της εποπτικής αρχής ή του δικαστηρίου της εγκατάστασης του εξαγωγέα δεδομένων ή της συνήθους διαμονής του υποκειμένου των δεδομένων. Η ευθύνη αυτή δεν θα πρέπει να θίγει τους μηχανισμούς που πρέπει να εφαρμόζονται βάσει του κώδικα με τον φορέα παρακολούθησης ο οποίος μπορεί επίσης να προβεί σε ενέργειες κατά των υπευθύνων επεξεργασίας / εκτελούντων την επεξεργασία επιβάλλοντας διορθωτικά μέτρα. Ο εισαγωγέας δεδομένων και ο εξαγωγέας δεδομένων θα πρέπει επίσης να αποδέχονται ότι το υποκείμενο δεδομένων μπορεί να εκπροσωπείται από μη κερδοσκοπικό φορέα, οργάνωση ή ένωση υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 80 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ;
 - την ύπαρξη δικαιώματος για τον εξαγωγέα να επιβάλλει κατά του μέλους του κώδικα που ενεργεί ως εισαγωγέας τους κανόνες δυνάμει του κώδικα ως δικαιούχος τρίτος;

- την ύπαρξη υποχρέωσης του εισαγωγέα να κοινοποιεί στον εξαγωγέα και στην εποπτική αρχή του εξαγωγέα δεδομένων κάθε εντοπισθείσα παραβίαση του κώδικα από το ίδιο μέλος του κώδικα που ενεργεί ως εισαγωγέας εκτός ΕΟΧ, καθώς και τυχόν διορθωτικά μέτρα που λαμβάνει ο φορέας παρακολούθησης για την αντιμετώπιση της εν λόγω παραβίασης.

6.2 Κατάλογος ελέγχου των στοιχείων τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται σε κώδικα δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις

36. Υπό το πρίσμα των εγγυήσεων που παρέχονται από υφιστάμενα εργαλεία διαβίβασης σύμφωνα με το άρθρο 46 του ΓΚΠΔ (όπως οι δεσμευτικοί εταιρικοί κανόνες) και με σκοπό τη διασφάλιση συνέπειας όσον αφορά το επίπεδο προστασίας, καθώς και λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση Schrems II του ΔΕΕ¹⁰, το ΕΣΠΔ είναι της άποψης ότι τα στοιχεία τα οποία πρέπει να καλύπτει ένας κώδικας δεοντολογίας που προορίζεται για διαβιβάσεις προκειμένου να θεωρηθεί ότι παρέχει τις κατάλληλες εγγυήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- περιγραφή των διαβιβάσεων που καλύπτονται από τον κώδικα (φύση των δεδομένων που διαβιβάζονται, κατηγορίες υποκειμένων των δεδομένων, χώρες)
 - περιγραφή των γενικών αρχών προστασίας δεδομένων που πρέπει να τηρούνται βάσει του κώδικα (διαφάνεια, αντικειμενικότητα και νομιμότητα, περιορισμός του σκοπού, ελαχιστοποίηση των δεδομένων και ακρίβεια, περιορισμένη αποθήκευση των δεδομένων, επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, ασφάλεια, για τους εκτελούντες την επεξεργασία συμμόρφωση με τις οδηγίες του υπευθύνου επεξεργασίας), συμπεριλαμβανομένων κανόνων σχετικά με τη χρήση εκτελούντων την επεξεργασία ή υπεργολάβων επεξεργασίας και κανόνων για τις περαιτέρω διαβιβάσεις
 - μέτρα που βασίζονται στην αρχή της λογοδοσίας τα οποία πρέπει να λαμβάνονται βάσει του κώδικα
 - τη θέσπιση κατάλληλης διακυβέρνησης μέσω υπευθύνων προστασίας δεδομένων ή άλλων μελών προσωπικού αρμόδιου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής που είναι επιφορτισμένα με τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις προστασίας δεδομένων που απορρέουν από τον κώδικα
 - την ύπαρξη κατάλληλου προγράμματος κατάρτισης σχετικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κώδικα
 - την ύπαρξη ελέγχου της προστασίας δεδομένων (είτε από εσωτερικούς είτε από εξωτερικούς ελεγκτές) ή άλλου εσωτερικού μηχανισμού για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τον κώδικα, ανεξάρτητα από την εποπτεία που πρέπει να ασκείται από τον φορέα παρακολούθησης όπως ισχύει για κάθε κώδικα δεοντολογίας· ενώ ο σκοπός του προγράμματος ελέγχου της προστασίας δεδομένων είναι η διασφάλιση και απόδειξη της συμμόρφωσης με τον κώδικα, ο σκοπός των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τον φορέα παρακολούθησης είναι να αξιολογηθεί αν ο αιτών είναι επιλέξιμος για να συμμετάσχει στον κώδικα, αν εξακολουθεί να είναι επιλέξιμος εφόσον είναι μέλος, καθώς και αν απαιτούνται κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων
 - μέτρα διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένης της εύκολης πρόσβασης, όσον αφορά τη χρήση του κώδικα ειδικότερα σε σχέση με τα δικαιώματα δικαιούχων τρίτων
 - την παροχή των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων όσον αφορά την πρόσβαση, τη διόρθωση, τη διαγραφή, τον περιορισμό, την κοινοποίηση της διόρθωσης ή της διαγραφής ή του περιορισμού, την αντίταξη στην επεξεργασία, το δικαίωμα μη υπαγωγής σε αποφάσεις που λαμβάνονται αποκλειστικά βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης

¹⁰ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 16ης Ιουλίου 2020· Data Protection Commissioner κατά Facebook Ireland Limited και Maximillian Schrems.

της κατάρτισης προφίλ, όπως προβλέπονται στα άρθρα 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21 και 22 του ΓΚΠΔ·

- τη θέσπιση δικαιωμάτων δικαιούχων τρίτων για τα υποκείμενα των δεδομένων ώστε να επιβάλλουν τους κανόνες του κώδικα ως δικαιούχοι τρίτοι (καθώς και της δυνατότητας υποβολής καταγγελίας ενώπιον της αρμόδιας ΕΑ και ενώπιον των δικαστηρίων του ΕΟΧ)·
- την ύπαρξη κατάλληλης διαδικασίας διεκπεραίωσης των καταγγελιών για παραβάσεις των κανόνων προστασίας των δεδομένων, η οποία τηρείται από τον φορέα παρακολούθησης και, αν κριθεί σκόπιμο, μπορεί να συμπληρωθεί με εσωτερική διαδικασία του μέλους του κώδικα για τη διαχείριση καταγγελιών·
- εγγύηση ότι κατά τον χρόνο προσχώρησης στον κώδικα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας / εκτελών την επεξεργασία τρίτης χώρας δεν έχει λόγους να πιστεύει ότι οι νόμοι που εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην τρίτη χώρα διαβίβασης τον εμποδίζουν να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει του κώδικα και να εφαρμόσει, όπου είναι απαραίτητο, μαζί με τον εξαγωγέα συμπληρωματικά μέτρα¹¹ προκειμένου να διασφαλιστεί το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας σύμφωνα με το δίκαιο του ΕΟΧ¹². Επιπροσθέτως, περιγραφή για τα μέτρα που λαμβάνονται (συμπεριλαμβανομένης της κοινοποίησης στον εξαγωγέα εντός του ΕΟΧ, της εφαρμογής κατάλληλων συμπληρωματικών μέτρων) σε περίπτωση κατά την οποία, μετά την προσχώρησή του στον κώδικα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας / εκτελών την επεξεργασία τρίτης χώρας λάβει γνώση τυχόν νομοθεσίας της τρίτης χώρας η οποία εμποδίζει τη συμμόρφωση του μέλους του κώδικα προς τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του κώδικα και προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση αίτησης πρόσβασης από κυβέρνηση τρίτης χώρας·
- τους μηχανισμούς για την αντιμετώπιση τροποποιήσεων του κώδικα·
- τις συνέπειες της αποχώρησης ενός μέλους από τον κώδικα·
- δέσμευση του μέλους του κώδικα και του φορέα παρακολούθησης να συνεργάζονται με τις εποπτικές αρχές του ΕΟΧ·
- δέσμευση του μέλους του κώδικα να δεχθεί να υπαχθεί στη δικαιοδοσία των εποπτικών αρχών του ΕΟΧ για κάθε διαδικασία που αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον κώδικα δεοντολογίας, καθώς και των δικαστηρίων του ΕΟΧ·
- τα κριτήρια επιλογής του φορέα παρακολούθησης για κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις, δηλαδή να αποδειχθεί ότι ο φορέας παρακολούθησης διαθέτει το απαιτούμενο επίπεδο εμπειρογνωσίας προκειμένου να εκπληρώσει τον ρόλο του με αποτελεσματικό τρόπο για τον εν λόγω κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις δεδομένων.

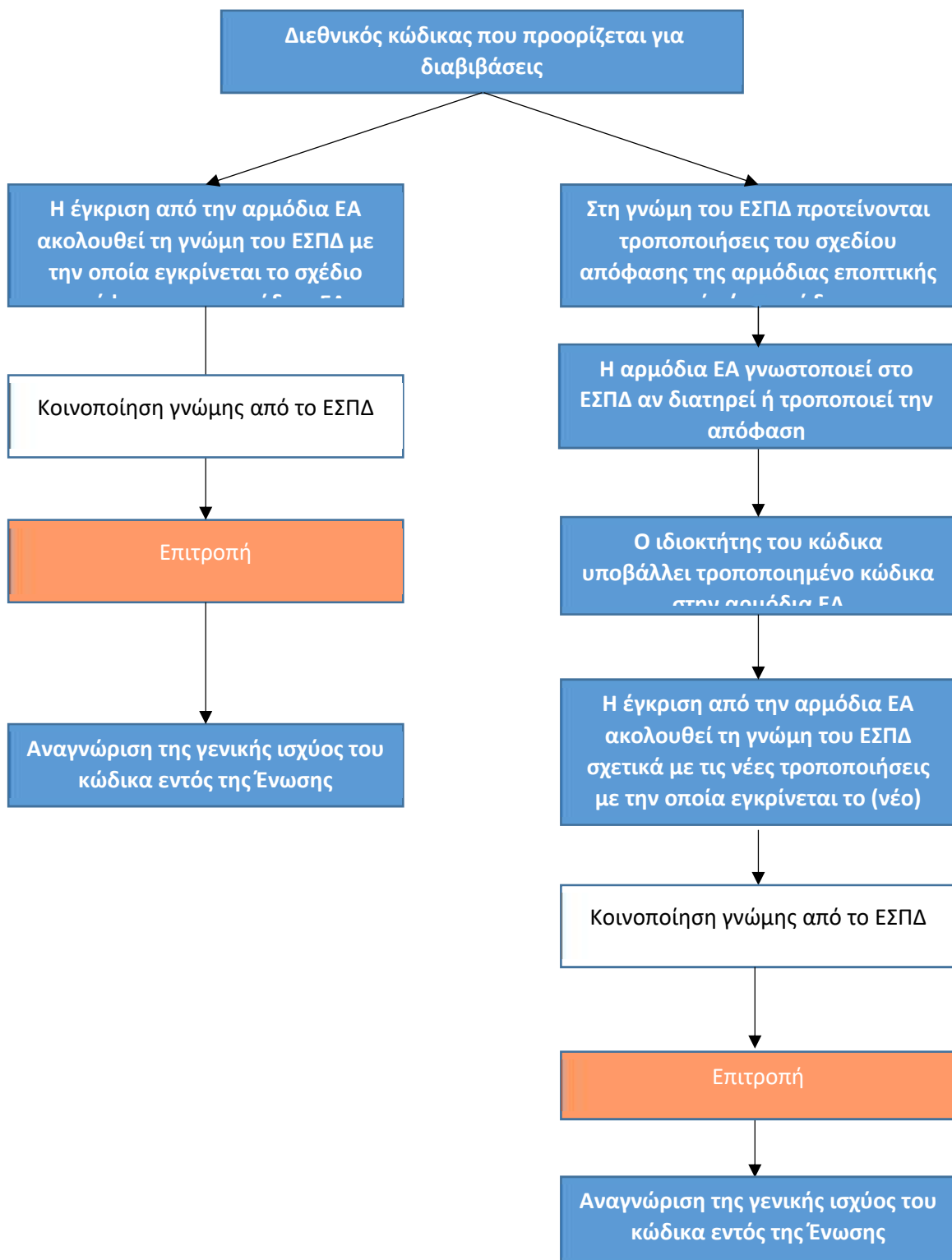
¹¹ Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων δημοσίευσε σύσταση σχετικά με τα μέτρα που συμπληρώνουν τα εργαλεία διαβίβασης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το επίπεδο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ, η οποία μπορεί να συνδράμει στην αξιολόγηση όσον αφορά την τρίτη χώρα και στον προσδιορισμό κατάλληλων συμπληρωματικών μέτρων.

¹² Αυτό βασίζεται στην αντίληψη ότι οι νόμοι και οι πρακτικές που σέβονται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση ενός από τους στόχους που παρατίθενται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, δεν έρχονται σε αντίθεση με τις εγγυήσεις που προσδιορίζονται στον κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις.

37. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν ελάχιστες εγγυήσεις οι οποίες μπορεί να χρειαστεί να συμπληρωθούν με πρόσθετες υποχρεώσεις και μέτρα ανάλογα με την επίμαχη διαβίβαση βάσει του κώδικα δεοντολογίας.
38. Το ΕΣΠΔ θα αξιολογήσει τη λειτουργία των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών με βάση την πείρα που θα αποκτηθεί από την εφαρμογή τους στην πράξη και θα παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση προκειμένου να αποσαφηνίσει την εφαρμογή των στοιχείων που παρατίθενται ανωτέρω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 — ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ — ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ

α — Έγκριση διεθνικού κώδικα που προορίζεται για διαβιβάσεις

β — Τροποποιήσεις διεθνικού κώδικα που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως κώδικας που προορίζεται για διαβιβάσεις

